

γοι στρατιῶται ἀνεχώρησαν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τοῦ τέκνου εἰς τὴν ἐρημωθεῖσαν κατοικίαν τῆς.

Τὰς πρώτας αὐτοῦ ἐντυπώσεις ἐν τῇ μουσικῇ ἔλαβεν ὁ παῖς παρὰ τινος πλάνητος βιολινιστοῦ, ὀνόματι Bagasset, ὅστις ἤρχετο πολλάκις εἰς τὸ χωρίον Roncole μὲ τὸ παλαιόν του βιολίον. Εἰς παντελῇ ἔκστασιν ἐνέπιπτεν ὁ μικρὸς Verdi, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπῆστραπτον ὑπὸ ἀσυγκράτητου χαρᾶς, ὁσάκις ἤκουε τοὺς μελωδικοὺς ἤχους τοῦ βιολίου. Ἐνίοτε ὁ περιοδεύων μουσικὸς συνωδεύετο ὑπὸ τινος συντεχνίτου του, ὅστις ἔπαιζε violoncello. Οἱ δύο οὗτοι μουσικοὶ εὗρισκον μεγάλην εὐχαρίστησιν ὁσάκις ἔβλεπον τὸ μαιράκιον, μετὰ τοσαύτης προσοχῆς καὶ ἀφοσιώσεως ἀκροώμενον τὴν συναυλίαν των, καὶ οὐδόλως ἀπέστρεφον τὰ βλέμματα ἀπ' αὐτοῦ. Ἐπέστησαν δὲ μάλιστα καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ πατρὸς Verdi εἰς τὴν κλίσιν τοῦ παιδίου καὶ συνεβούλευσαν αὐτὸν νὰ διδάξῃ τὸ τέκνον του μουσικῇν. — Μετὰ πολλὰ ἔτη, ὅτε πλέον ὁ μικρὸς Ἰωσήφ ἔγινε μέγας μουσουργὸς καὶ κατῴκει ἐν τῇ πολυτελεστάτῃ αὐτοῦ ἐπαύλει ἐν Busseto, ἐδέχετο συχνότατα τὰς ἐπισκέψεις τοῦ γηραιοῦ βιολιστοῦ, τὸν ὅποιον ἐφιλοξένει καὶ ἐφιλοδώρει πλουσιοπαρόχως μὲ χρήματα, καὶ τρόφιμα, καὶ ἐνδύματα. — Κατ' εὐτυχίαν σύμπτωσιν ὁ πατὴρ Verdi κατῴρθωσε ν' ἀγοράσῃ παρὰ τινος ἱερώς ἄθλιόν τι μονόχορον κλειδοκύμβαλον (spinetta), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ μικρὸς ἤρχισε μετ' ἀκατασχέτου ζήλου νὰ ἀσκήσῃ τοὺς μικροὺς του δακτύλους. Ὁ ὄργανοκρούστης τοῦ χωρίου (ὁ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κρούων τὸ ὄργανον), ἔλαβε τὸν παῖδα ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Ἀνεκλάλητον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἠσθάνθη ὁ μικρὸς μουσικὸς, ὅτε ζητῶν ἐπὶ τοῦ ἑλεεινοῦ κλειδοκυμβάλου νὰ παραγάγῃ ἀρμονικὰς συμφωνίας (accordi), εὗρεν αἰφνης τὴν τριμέλειαν τοῦ do maggiore (γερμ. C-dur). Ἀλλ' ὅση ἦτο ἡ χαρὰ του ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει ταύτῃ, τοσαύτῃ ὑπῆρξεν ἡ λύπη καὶ ἡ ἀγανάκτησις του τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὅτε εἰς μᾶτην κατέβαλλε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως ἐπανεύρῃ τοὺς τρεῖς ἐκείνους τόνους, οἵτινες διὰ τῆς ἀρμονίας αὐτῶν τοσοῦτον θαυμασιῶς κατεκίλουν τὰ ὦτά του. Ἐν τῇ ἀγανακτήσει του ἤρχισε νὰ γρονθοκοπῇ τὸ δυστυχὲς κλειδοκύμβαλον, ὁ δὲ πατὴρ ἀκούσας τὸν θόρυβον ἔτρεξε μὲ τὸ βιβλίδιον εἰς τὴν χεῖρα καὶ δι' ὀλίγων βραδισμῶν ἐμετρίασε τὸν ὑπερβολικὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ νεαροῦ μουσικοῦ. Ἡ μουσικὴ εὐφυΐα τοῦ παιδὸς εἶχεν ἤδη ἐκδηλωθῇ, καὶ οἱ γονεῖς εὐχαριστοῦντο μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ μικρὸς των Giuseppe θὰ ἐγίνετο μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διδασκάλου του ὄργανοκρούστης τῆς ἐκκλησίας. Νεαρῶτατος ἔτι ὢν ἐβοήθει τὸν διδασκαλὸν του κατὰ τὴν κρούσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανου, λαμβάνων μάλιστα παρὰ τῆς κοινότητος καὶ μικρόν τινα μισθόν. Ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐσκέφθη βραδύτερον νὰ τῷ παράσχῃ τὴν στοιχειώδη τουλάχιστον ἐν τῇ μουσικῇ καίδουσιν, ὅθεν ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς Busseto παρὰ τινα φιλικὴν οἰκογένειαν, ἐνθα ἀντὶ 30 ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου καθ' ἡμέραν ἐλάμβανε τροφήν, κατοικίαν καὶ μαθήματα. Ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ ζήλος του ἦτο τοσοῦτος, ὥστε οὐδέποτε σχεδὸν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰ παιγνίδια τῶν συμμαθητῶν

του. Καθ' ἐκάστην κυριακὴν καὶ ἄλλην ἐορτὴν μετέβαινε μόνος εἰς τὸ χωρίον Roncole, ὅπως βοηθῇ τὸν διδασκαλὸν του εἰς τὴν κρούσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανου κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. Τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1826, μεταβαίνων ὁ δωδεκαετής παῖς εἰς τὸ χωρίον μόνος, ἐν ὥρᾳ νυκτὸς σκοτεινῆς καὶ θυελλώδους, ὅπως προφθάσῃ τὴν ἐσθινὴν λειτουργίαν, ἐνέπεσε καθ' ὁδὸν εἰς βαθύν τινα λάκκον πλήρη παγετώδους ὕδατος καὶ ἀπολέσας τὰς δυνάμεις ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ καμάτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ. Γυνὴ τις διαβαίνουσα ἐκείθεν ἤκουσε τὸν κλαυθμυρισμόν του καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου κατῴρθωσε νὰ τὸν σῶσῃ ἐκ τοῦ θανάτου.

Ἐν Busseto ἔσχε τὸ εὐτύχημα ὁ Verdi νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεγαλεμπόρου Barezzi, ὅστις πολλὰς εὐεργεσίας παρέσχεν εἰς αὐτὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν του. Ἐνταῦθα ἔλαβεν ὡς διδασκαλὸν μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του ἱκανώτατόν τινα μουσικόν, ὀνόματι Provesi. Ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος ἔκαμε τοσαύτας προόδους ἐν τῇ μουσικῇ ὅ νειρὸς καλλιτέχνης, ὥστε ὁ Provesi διώρισεν αὐτὸν ἀντικαταστάτην του ἐν τῇ διευθύνσει τοῦ Φιλαρμονικοῦ συλλόγου. Τὰ μουσικὰ ἔργα τοῦ Verdi ἔτυχον ἐνταῦθα θερμοστάτης ἐπιδοκιμασίας, ὁ δὲ Provesi ἐπροφίτευεν ἤδη εἰς τὸν μαθητὴν του μέγα καὶ λαμπρότατον μέλλον. Μετ' ὀλίγον χρόνον ὁ γενναῖος καὶ πιστὸς Barezzi παρέσχεν αὐτῷ τὰ μέσα νὰ σπουδάσῃ ἐν τῇ μουσικῇ σχολῇ (conservatorio) τῶν Μεδιολάνων. Τὰς πρώτας βάσεις τῆς εὐρυτάτης αὐτοῦ μουσικῆς παιδείας ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ἔλαβεν ὁ Verdi παρὰ τοῦ τότε διασέμου μουσικοῦ Lavigna. Ἐπανελθὼν εἰς Busseto ἔδειξε μεγάλην καὶ ἀνεξάντλητον γονιμότητα εἰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ στρατιωτικὰς μουσικὰς συνθέσεις. Ἡ φήμη αὐτοῦ ἠῤῥεαν καὶ διεδίδετο ὅσημέραι εὐρύτερον, ἰδίᾳ δὲ ἦτο ἡ χαρὰ καὶ τὸ καύχημα τοῦ εὐεργέτου του Barezzi, ὅστις μάλιστα ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὠραίαν καὶ περικαλλῆ θυγατέρα του εἰς γάμον. Ἐκτοτε ὁ Verdi ἐγκατεστάθη ἐν Μεδιολάνοις, ἐνθα διηνοίγετο αὐτῷ εὐρύτατον καὶ ἀναπεπταμένον τὸ στάδιον τῆς μελοδραματικῆς συνθέσεως. Μηδόλως ἀποθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν δύο πρώτων αὐτοῦ ἀποτυχιῶν, παρουσιάσθη καὶ πάλιν μὲ τὸ νέον του μελόδραμα „Nabucco“ („Ναβουχοδονόσωρ“), τοῦ ὁποίου ἡ λαμπροτάτη ἐπιτυχία ἐστερέωσε καὶ διέδωκε τὴν φήμην του καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἔργων του ὁ „Ερνάνης“ ἔτυχεν ὡσαύτως μεγάλης ἐγκρίσεως καὶ ἐπιδοκιμασίας. Βραδύτερον ἐφιλοπόνησε δώδεκα ἄλλα μελοδράματα, ἐξ ὧν ὀλίγα μόνον ἐφάνησαν ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀρεστά, μέχρις οὗ ἐν ἔτει 1851 τὸ „Rigoletto“, „Trovatore“ καὶ ἡ „Traviata“ ἐστερέωσαν διὰ παντός τὴν δόξαν τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ. Ὁ Verdi ἦτο ἐκτοτε il gran maestro. Ἡ „Aida“ ἐπικολούθησεν ἐν ἔτει 1871, ὡς τὸ 27^{ον} μελόδραμά του, ἐν ᾧ ἐγκαταλιπὼν τὰς ἀρχαίας τρίβους τῆς ἰταλικῆς μουσικῆς ἐτράπη ἤδη τὴν ὑπὸ τοῦ Meyerbeer καὶ Wagner προδιαχαραχθεῖσαν αὐτῷ νέαν ὁδόν.

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ.

Ἐπίσημον καὶ ἐθνοχαρμύσνον γεγονός ἐτελέσθη ἐν Πετροπόλει τῇ 4/16. παρελθόντος Ἰουνίου. Ἡ Ἀλεξάνδρα, ἡ βασιλοπούλα τῆς Ἑλλάδος, συνεζεύχθη μετὰ τοῦ μεγάλου δουκὸς Παύλου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Αυτοκράτορος τῆς

Ρωσίας. Ἡ Μεγάλη Αυτοκρατορία ἐώρτασε πανηγυρικῶς τὸν εὐάρμοστον γάμον, τὸν συνεοῦντα δύο τόσον ἀβρὰς ὑπάρξεις, καὶ ἡ κατανυκτικὴ μελωδία τῶν κωδῶνων ὑψώθη ἐκ πάσης αὐτῆς γωνίας ὡς ἱερός τις ἐπιθαλάμιος. Ἀλλ' ἡ

βαθύτερον συγκινηθεῖσα, ἡ θαλερὰ χύσασα δάκρυα ἐπὶ τῇ ἐκπατριζομένῃ κόρῃ της, τῇ ἀπολειπούσῃ τὴν γῆν τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ δένδρου τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἀπερχομένη εἰς τοὺς Ὑπερβορείους, εἶνε ἡ Ἑλλάς.

Ἡ Ἑλλάς παρηκολούθησε μετὰ βλέμματος στοργῆς τὴν βασιλοπούλάν της, τὴν πρώτην βασιλοπούλάν της μετὰ τούς αἰῶνας ἀγωνιώδους προσδοκίας, ἀπὸ τοῦ λίκνου ὅπου ὁ βασιλεὺς πατὴρ αὐτῆς κατέβηκε τὴν ἀγάπην ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀντὶ τοῦ Μεγαλοσταύρου ὃν εἶχε καταθέσῃ εἰς τὰ λίκνα τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Γεωργίου, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εὐσταλὴς καὶ τολμηρὰ ἀμαζὼν ἔπνευεν ἐπιχαρίτως μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ. Εἶδεν αὐτὴν παίζουσαν μὲ τὴν κοῦκλάν της ἐν τῷ ἀνακτορικῷ κήπῳ, εἶδε τὴν ζωερὰν παιδικὴν αὐτῆς κεφαλὴν ἐν τῇ ἐπιστροφῇ ἐκ Δεκελείας ἀμάξῃ καὶ ὑπὸ τοὺς ἥχους τῶν σαλπύγων τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς εἰσερχομένη εἰς τὴν κυκλιδωτὴν τῶν ἀνακτόρων θύραν, εἶδεν αὐτὴν εὐχαριν κορασίδα, εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ κατέναντι τῆς θείας Σαλαμῖνος περίπτερον, παρὰ τὴν πετρώδη ἀκτὴν ὅπου οἱ τάφοι τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Μιαούλη. Εἶδεν αὐτὴν ὡραίαν, χαριτόβρυτον νεάνίδα διερχομένην τοὺς στοίχους τῶν κλινῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ἤκουσε κατὰ τὴν διάβασίν της εὐλογοῦμενον ἐν ψιθυρισμοῖς εὐγνωμοσύνης ὑπὸ ὥχρων χειλέων τὸ ὄνομά της. Εἶδεν αὐτὴν ὅτε ἤλθεν ἡ πικρὰ τοῦ ἀποχωρισμοῦ ὥρα. Κρουνοὺς δακρύων ἔχυσαν οἱ ὡραῖοι ὀφθαλμοὶ της· ἤσθάνετο ὅτι ἐξερριζοῦτο ἐκ τοῦ πλήρους ἀγάπης ἐδάφους. Ὡ, πόσον τὴν ἠγάπων, πόσον τὴν ἠγάπων ὅλοι ἀπὸ τῶν εὐγενῶν δεσποινῶν, αἵτινες τὴν ἐσφιγγον ἐν τῇ ἀγκάλῃ των ἀλλόφρονες ἐκ τῆς λύπης, μέχρι τῶν γηραιῶν θεραπόντων τῶν ἀνακτόρων, οἵτινες ἐπιπτον λιποθύμιοι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἄμαξα ἐξεκίνει ἀπάγουσα μακρὰν εἰς τὰ ξένα τὴν λατρευτὴν βασιλοπούλαν! Ἀλλὰ καὶ αὕτη ποῖον σπαργμὸν ἤσθάνθη ὅτε ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου εἶδεν ἕξω τὰς φεγγούσας ἀκτὰς τῆς Ἑλλάδος! ἐν τῇ ὁρμῇ τῆς λύπης της ἤρπασε τὸν κάλαμον καὶ περιέγραψε πρὸς φίλην της δι' ἀφελῶν ἀλλὰ παθητικωτάτων φράσεων ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας της ἐξελθουσῶν τί μαρτύριον ἠσθάνετο.

Ἡ γενομένη αὐτῇ ἐν Ῥωσίᾳ ὑποδοχὴ ἔχει τι τὸ μυθώδες καὶ ἀπερίγραπτον· μόνος ὁ ἰδὼν τὴν περιώνυμον εἰκόνα τοῦ Μάκκαρτ τῆς εἰσόδου Καρόλου τοῦ Ε' εἰς Ἀμβέρσην δύναται νὰ σχηματίσῃ ἀμυδρῶς ἀνάλογον ἰδέαν τῆς θαυμασίας καὶ μεγαλοπρεποῦς πομπῆς. Ὡρακοφόροι μετὰ δικεφάλων ἀετῶν, Κοζάκοι ἐν ἐρυθρᾷ ποδῇρὶ στολῇ, χρυσότευκτοι, χρυσοπάρυφοι καὶ κατὰστικτοι ἐκ παρασῆμων αὐλάρχαι, σταυλάρχαι, Γρεναδιέροι φέροντες εἰσέτι τὴν ἐπὶ μεγάλου Πέτρου στολὴν των καὶ τὴν διάτρητον ἐκ σφαιρῶν σημαίαν των, Κιρκάσιοι μετὰ στολῆς ἀρειμανίου, σιβηριανοὶ θαλαμηπόλοι φέροντες ἐπὶ κεφαλῇς τὴν ῥωσικὴν σισύραν, καὶ χρυσοστόλιστον στολὴν, μαῦροι μὲ ἀσιατικὰς στολὰς καὶ πλατείας ἐκ λαχωρίου ζώνας, κρᾶμα ἀνυπερβλήτου εὐρωπαϊκῆς κομψότητος καὶ ἐκθαμβούσης τὸν νοῦν καὶ τὰ ὅμματα ἀσιατικῆς χλιδῆς, φανταστικὴ παρέλασις ἀξία

τῶν φαντασιωδεστέρων μυθοπλαστιῶν τῆς χαλιμαῆς, ἐξελισσομένη εἰς ὑπέρλαμπρον ἄγημα χρυσοτεύκτων ἀμαζῶν, θυμοειδῶν ἱππων μετὰ χρυσοποικίλων καὶ ἀδαμαντοκοσμητῶν φαλάρων, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου διέπρεπε γιγάντιος ἐν στολῇ Κοζάκου ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσιῶν, καὶ ἡ περικαλλὴς ἑλληνικὴ βασιλοπούλα ἐν καλλονῇ ἐκπάγλῳ καλύπτουσα τοὺς τορευτοὺς ὤμους της δι' ἐπωμίου ἐξ ἀρκτώας ἱκτίδος, οὗ αἱ ἀδαμάντιναι πόρπαι ἠμιλλῶντο κατὰ τὴν μυθώδη ἀξίαν πρὸς τὸ βαρύτιμον καὶ ἀπαστράπτον διάδημά της.

Ἡ ἐν τῇ χρυσῇ αἰθούσῃ τοῦ Πετερχωφ ἐκτεθεῖσα προῖξ τῆς βασιλοπούλας ὑπερβαίνει τὴν περιγραφικὴν δύναμιν τοῦ μᾶλλον ἀριστοτεχνικοῦ καλάμου· ὅσην πλαστικὴν δύναμιν καὶ ἂν ἔχη φαντασία τις, τὸ φαντασιώδες θὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τῆς μαγικῆς πραγματικότητος· ἐδωρήθη, κατὰ τὸ ἐδιμὸν τῆς ῥωσικῆς αὐλῆς, ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας τῆς Ῥωσίας, ἐστοίχισε δὲ ἐν ἑκατομύριον σχεδὸν φράγκων. Πᾶσαι αἱ πόρπαι καὶ τὰ κομβία εἰσιν ἐξ ἀδαμάντων καὶ πολυτίμων λίθων· οὗτοι ὅμως δὲν εἶνε πλέον δῶρον τῆς αὐτοκρατείας, ἀλλὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς συζύγου· ὁ μέγας δούξ Παῦλος ἐκληρονόμησεν ὅλους τοὺς ἀδάμαντας τῆς μητρὸς του, τῆς πρώτης αὐτοκρατείας τῆς Ῥωσίας, καὶ ὁ πλοῦτος αὐτῶν εἶνε ἀμύθητος. Ἐσκόρπισε λοιπὸν αὐτοὺς ἀφθόνωσ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων ἐπὶ τῆς λατρευτῆς τῆς καρδίας του, ἀλλ' ἡ βασιλοπούλα τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐπισημοτάτην ἐκείνην στιγμὴν ἤθελε νὰ ἔχη ὀλίγην πατρίδα ἐφ' ἑαυτῆς, καὶ ἀπῆλθε νὰ περιπλεχθῇ ἐν τῇ κόμῃ της ἀνάδεσμος ἐκ τῶν μύρτων ἐκείνων τῆς Δεκελείας ἅτινα εἶχε συμπαραλάβῃ ἀναχωροῦσα καὶ εἶτα ἐπιτεθῇ τὸ βαρύτιμον διάδημα.

Μετὰ τὸν γάμον ὅστις ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἐν τοῖς χειμερινοῖς ἀνακτόροις, μετὰ τὰς περιλάμπρους μετ' αὐτὸν ἐσπερίδας καὶ ἐορτάς, οἱ ὑψηλοὶ νεόνυμφοι διελθόντες διὰ Μόσχας, ἔνθα ἐγένετο αὐτοῖς ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ, ἀπῆλθον εἰς Ἰλίνσκογε, ἐξαισίαν ἑπαυλιν, ἀξίαν νὰ φιλοξενήσῃ ἐν τῇ ἐχεμύδι ἡρεμίᾳ της καὶ ἐν τῇ δροσῷδει σκιᾷ τῶν ἄλσων τῆς τοῦ τρυφερὸν εἰδύλλιον τῶν δύο ἡγεμονικῶν καρδιῶν.

Ἡ Ἑλλάς προπέμπουσα εἰς τὴν παρὰ τὸν Νεῦαν πρωτεύουσάν τὴν Ἀλεξάνδρην της ἀνεμνήσθη ἄλλων χρόνων, ὅτε ἄλλη ἑλληνικὴ βασιλοπούλα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου συνεζεύχθη μετὰ τοῦ Ῥώσου ἡγεμόνος Βλαδιμήρου. Μετὰ συγκινήσεως εἶχε καταλίπη τότε τὴν βασιλίδαν τῶν πόλεων καὶ ἐκείνη ἡ Ἑλληνικὴ βασιλόπαις, εἰς ἣν ἐπεφυλάσσετο ἡ δόξα τῆς ἐντελοῦς ἐκχριστιανίσεως τοῦ ῥωσικοῦ θρόνου καὶ λαοῦ. Ἀλλ' ἡ Ἄννα εἶχε δεχθῇ τὸν ἐκπατρισμὸν μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀπειλουμένου ἐκ Βορρᾶ Βυζαντίου, εἶχε δεχθῇ νὰ ἐξορισθῇ εἰς χώραν ἄξενον μόνον ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος· ἡ χαριτόβρυτος ὅμως Ἀλεξάνδρα δὲν ἀπῆλθε θῦμα ἐξιλαστήριον πολιτικῆς ἀνάγκης, εἰς οὐδεμίαν ἀπειλὴν ὑπέκυψε, διότι ὅπως ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν τῆς Πετροπόλεως συνηνώθη ἡ Ἑλληνικὴ σημαία μετὰ τῆς ῥωσικῆς ἐν ὡραίοις κοσσύμβοις, ὁμοίως ὑπὸ τὸν αἰθριὸν οὐρανὸν τῶν Ἀθηνῶν εἶχον ἤδη συνενωθῇ αἱ δύο καρδίαι, ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ ῥωσικὴ.

ΕΠΙ Τῷ ΙΩΒΙΛΑΙῷ ΤΗΣ Α. Π. ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ.

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Κλειοῦς ἐδημοσιεύσαμεν σύντομον βιογραφίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κυρίου Σωφρονίου. Ἀφορμὴν λαμβά-

νοντες ἐκ τῆς μεγαλοπρεπῆς πανηγυρισθείσης, τῇ 29. Ἰουνίου, ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ πεντηκονταετηρίδος αὐτοῦ προσθέντομεν ὀλίγα τινὰ εἰδικώτερον περὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πολιτείας αὐτοῦ.